

Skärholmen Saluhall

Kv Måsholmen 3, Hus A
Skärholmsgången 32
Stockholms stad

TILLGÄNGLIGHETSBEKRIVNING

BYGGLOVSHANDLING

Datum: 2022-03-07

Beställare:

Savana Entreprenad AB

Upprättad av:

Joanna Oleksak

Certifierad sakkunnig i tillgänglighet
Certifikatnummer 6057

TILit Arkitektur AB

1. Uppdrag

Uppdraget avser bedömning och beskrivning av planerad ändring av befintlig byggnad till saluhall med avseende på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Beskrivningen tas fram i samband med ansökan om bygglov.

2. Orientering

Den rubricerade fastigheten är en del av centrumbebyggelsen i Skärholmens centrum. Byggnaden består av olika byggnadskroppar byggda under olika tidsperioder, som innehåller diverse funktioner. Den delen av byggnaden som planerar byggas om till en ny funktion - Hus A – ligger i mitten av byggnadsvolymen. Senast har de aktuella lokalerna använts som bl.a. skola, fritidsgård och skjutbana för polisen och nu omvandlas dem till en saluhall i två plan. Byggnadens huvudentréer är vända mot Skärholmsgången i söder, från norr gränsar byggnaden med upphöjd Skärholmsterrassen, ca två våningar ovan gatunivå.

3. Underlag

Underlag för bedömning utgör:

- ritningar med status Bygglövshandling, utförda av Urban Couture Arkitekter, daterade 2021-09-13, rev. 2022-03-04: A_40_P_00 – 05; A_40_S_01 – 02; A_40_F_01.
- Verksamhetsbeskrivning daterad 2022-03-03, utförd av Urban Couture Arkitekter.
- Genomgång av projekt med Arkitekt.

4. Krav

Granskning sker mot de krav som ställs i:

- **Plan och bygglagen, PBL** (2010:900)
- **Plan- och byggförordning, PBF** (2011:338)
- **Boverkets byggregler, BBR 29** (2011:6 med ändringar t.o.m. BFS 2020:4)
  - **BBR 3:1** Tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga.
  - **BBR 3:5** Krav på tillgänglighet, bostadsutformning, rumshöjd och driftutrymmen vid ändring av byggnader.

Dimensionerande mått:

Vändmått för en mindre utomhusrullstol - cirkel med diameter 1,50 m.

Arbetslokaler omfattas ytterligare av föreskrifter om **Arbetsplatsens utformning, AFS 2020:1**.

5. Beskrivning

Vid ändrad användning är utgångspunkten för tillgänglighet de nybyggnadskrav som ställs i enligt BBR 3:1, om det inte finns synnerliga skäl för avsteg.

Den blivande saluhallen innehåller tre kategorier av utrymmen:

- a) publika utrymmen där allmänheten har tillträde, som samtidigt är arbetsplatser för saluhallens medarbetare - ska vara fullt tillgängliga och användbara.
- b) utrymmen som är avsedda endast för saluhallens personal; undantag från vissa tillgänglighetskrav är godtagbara om viss förmåga krävs för att utföra arbetet, undantag gäller endast den förmågan.

- c) tekniska rum där teknisk personal vistas tillfälligt vid behov av underhåll (fläktrum, el-rum, etc.) - undantag från tillgänglighetskrav godtagbara om viss förmåga krävs för att utföra arbetet, undantag gäller endast den förmågan.

5.1. Tillgänglighet och användbarhet på tomter (BBR 3:12) samt Tillgängliga och användbara entréer till byggnader (BBR 3:13)

Huvudentré för besökare och personalentré

Den nya saluhallens huvudfasad och entréer ligger längs Skärholmsgången. Idag är hela gatulängd vid fasaden avsedd för kanstensparkering och angöring, den ligger dock utanför tomtgräns.

Angöring med bil är möjlig inom 25 m från huvudentré till saluhallen. Angöringsplats kommer att placeras i samråd med berörda aktörer. Den bör vara minst 9,0 x 2,0 m om den anordnas längs gatan och bör markeras. Kantsten bör sänkas till 0 på en strecka minst 1,0 m för att möjliggöra förflyttning till trottoar.

Det är möjligt att anordna en parkeringsplats för rörelsehindrade inom 25 m från huvudentré till lokalen. Kanstensparkering bör vara minst 7,0 x 2,0 m och kantsten bör sänkas till 0 på en strecka minst 1,0 m för att möjliggöra förflyttning till trottoar.

Entréerna till saluhall efter transformationen kommer att vara utformade så att de blir enkla att hitta till, tack vare ny gestaltning, skyltning och belysning.

Förflyttning till saluhallen via huvudentré samt till personaldelen via personalentré sker utan nivåskillnader eller trappsteg.

Inlastning / varuintag

Inlastning sker från västra fasaden via befintliga dörrar och lagerutrymmen från Ekholmsvägen, utan nivåskillnader vid entrén.

5.2. Tillgänglighet och användbarhet i byggnader (3:14)

Entré- och kommunikationsutrymmen

Den nya saluhallen kommer att vara uppdelad i två sammankopplade utrymmen: i främre delen ett mattorg i ett plan och en saluhall i två plan i den bakre delen.

Den nya saluhallens publika delar utgörs av en öppen yta med rymliga kommunikationsmått och utan korridorlösningar. Krav på minimal bredd av kommunikationsytor på 1,3 m samt vändmått 1,5 m vid byte av riktning, framför dörrar och viktiga målpunkter uppfylls.

Personalutrymmen uppfyller också ovannämnda utrymmeskrav.

Båda våningsplan i byggnaden nås via hissar och det finns inga mindre nivåskillnader, trappsteg eller mellanplan som skulle skapa otillgängliga ytor.

Orienterbarhet

Lokalerna bedöms vara tydligt organiserade i två enheter: mattorg och saluhall. Tillskott av dagsljus kommer att hjälpa till att uppnå bra belysningsnivå av huvudkommunikationsutrymmena. Båda enheterna är enkelt överblickbara. Konsekvent och

uniform skyltning kommer att arbetas med under projektering för att uppnå ännu bättre orienterbarhet. Viktiga målpunkter som hiss, toaletter, entré, utgång kommer att tydligt skyltas.

Dörrar

Tillgängliga dörrar ska ha ett fritt passagemått på 0,80 m, vid dörr öppen 90 grader. Dörrar som ska vara tillgängliga i aktuella lokaler: entréer, invändiga dörrar i förflyttningssvågar för besökare, dörrar till tillgängliga toaletter, dörrar till och inom personalutrymmen.

Samtliga nya dörrar i dem beskrivna lokalerna (utom tekniska utrymmen och mindre toaletter) uppfyller krav på fritt passagemått. Befintliga dörrar i byggnaden som visar sig inte uppfylla kravet under senare process (inventering och projektering) kommer att bredas om det inte finns synnerliga skäl för avsteg.

I senare projekteringskede kommer tunga dörrar och dörrar med krav på dörrstängare (vanligtvis dörrar i brandcellsgräns) att förses med dörröppningsautomatik. Dörröppningsautomatik bör även installeras till dörrar vars funktionsyta inte uppfylls p.g.a. t.ex. utrymmesbrist. Dörrar med dörröppningsautomatik kommer att förses med säkerhetssensor eller deras svepyta kommer att markeras på golvet.

Förbindelse mellan våningsplan – hissar och trappor

Båda våningsplan i den nya saluhallen kommer att bindas samman med hjälp av två hissar, två rulltrappor och vanliga trappor.

För allmänheten kommer en ny hiss installeras i ett befintligt hisschakt. Hisskorgens mått blir 1,1 x 1,4 m, vilket uppfyller krav på hiss korgens invändiga dimensioner för transport av en rullstolsanvändare och en medhjälpare. Hissdörren kommer att ha ett fritt passagemått på min. 0,8 m.

Förutom hissen installeras två nya rulltrappor i mitten av saluhallens yta.

I personaldelen finns det en befintlig varuhiss med hiss korgens mått på ca. 1,6 x 2,6 m som behålls. Två befintliga trappor och en ny finns endast i personalutrymmen. Trapporna uppfyller måttkrav dvs trappstegens djup är minst 0,25 m. I senare projektering kommer detaljkrav att bevakas såsom ledstänger och kontrastmarkering.

Ramper

En befintlig ramp mellan lagerutrymmet och saluhallen. Lutningen bör inte vara större än 1:20, max. lutning är 1:12 – kontrolleras och ev. åtgärdas i nästa skede. Rampen saknar vilplan framför den nya skjutdörren, vilket kan avhjälpas med dörröppningsautomatik.

Ljudmiljö

God ljudmiljö kommer att bevakas i samråd med akustiker i senare skede. I en miljö med hårda material och höga rumshöjder kommer sannolikt några åtgärder att behövas för att uppnå så bra som möjlig hörbarhet, taluppfattbarhet och orienterbarhet.

Offentliga toaletter

Där det finns toaletter för allmänheten ska minst en toalett vara tillgänglig och användbar. I saluhallen finns det en toalettgrupp på entréplanet. Toalettgruppen innehåller en toalett med invändigt mått på 2,2 x 2,2 m, korrekt placerade utrustning, inredning och dörr, vilken bedöms vara tillgänglig för personer med nedsatt rörelseförmåga – kravet uppfylls.

Försäljningsmontrar

Detaljutformning av försäljningsmontrar kommer att studeras i nästa skede. Målet är att de är tillgängliga och användbara för både kunder och säljare, t.ex. en del av försäljningsdisk sänks till en höjd av 0,8 m för att möta behov av personer i rullstol.

Omklädningsrum, personalutrymmen mm

Befintliga omklädningsrum på entréplan behålls och kompletteras med en toalett + dusch för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Personalrum med pentry finns på samma plan; dörren till personalrum kommer att breddas för att uppfylla krav på fritt passagemått.

6. Sammanfattning

I det rubricerade projektet har alla aspekter som rör tillgänglighet och användbarhet och som är möjliga att hantera i detta skede tagits i hänsyn. Detaljutformning som bestäms i senare projekteringsfas ska säkerställa att både utformning- och de tekniska egenskapskraven uppfylls, vilket det finns goda förutsättningar för.